

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године, код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, решено је:

да се Војиславу Ђ. Стојановићу, полицијском писару прве класе среза неготинског, уважи оставка коју је поднео на државну службу.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 10. новембра 1907. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I., благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за лекара среза азбуковачког Д-р Јована Панајотовића, свршеног доктора целокупног лекарства и бив. питомца среза нишавског.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 8. новембра 1907. г. у Београду.

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, решено је:

да се Д-р Драгутину Радишићу, лекару среза азбуковачког, уважи оставка, коју је поднео на државну службу.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 8. новембра 1907. г. у Београду.

Његово Величанство Краљ Петар I., благоволео је на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за лекара среза златиборског Др. Максима Глигоровића, лекара среза звишког, по потреби службе, без права на накнаду путних и селидбених трошкова.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 12. новембра 1907. г. у Београду.

РАСПИС

Свима окупним начелствима, Управи града Београда и Суду општине града Београда.

Расписима мојим од 3. и 27. августа 1901. год. ПБр. 18123. и 19833. и од 15. априла 1904. год. ПБр. 10160. наређено је полицијским властима, да обраћају већу пажњу приликом издавања заграничних пасоша сиротним лицима која полазе у иностранство да тамо траже рада и зараде, а немају довољно трошка да би на страни провели извесно време, док рада не би нашли, и да се могу натраг у отаџбину вратити, ако га не би могли наћи.

Ти расписи издати су поглавито за то, да се личностима, без средстава за пут и живот, спречава тумарање по свету, да на страни не чине досаде нашим мисијама, тражењем трошка за повратак у Србију, који им оне не могу одмах пружити, јер немају за то потребног кредита.

Али, место да се број оваквих путника смањује, он се све више увећава, на штету угледа наших мисија на страни и на штету касе државне, која на послетку мора да плати трошкове за њихово рапатрирање, после чега се настави дуга, врло често узалудна, преписка са полицијским и општинским властима, око тражења оних, којима је путни трошак издат, да га накнаде каси државној.

Међутим, врло се често дешава, да се путни трошак изда, па и карта железничка преда дотичном лицу за повратак у Србију, али се оно не враћа у Србију, већ карту препрода и наставља даље тумарање по свету, обраћајући се понова и свуда, где на његовом путу има наших мисија, за новчану помоћ.

Министарство иностраних дела пружа потребну помоћ нашим поданицима на страни у случајевима кад се ко нађе у оправданој невољи, али држава не може ту помоћ пружити једној врсти неразвијених људи, који се крећу у свет без довољних средстава, да траже рада, а овај

им није претходно осигуран у месту, за које путује, нити ће она у будуће сносити трошкове за скитнице, који се користе небрежливим вршењем дужности општинске и полицијске власти, те на овакав начин, беспослени и без трошка тумарају по свету.

Ради правилне расправе питања о наплати трошкова за рапатрирање наших поданика, и да би се власти боље упознале са њиховом дужношћу приликом издавања пасоша за иностранство, принуђен сам, на основу §§ 7. и 27. т. 2. устројства централне државне управе и чл. 142. зак. о општинама, свима општинским и полицијским властима наредити:

I.

1. Да општински судови у смислу чл. 3. и 4. уредбе о издавању заграничних пасоша и чл. 94. т. 2. зак. о општинама од сада обраћају већу пажњу на издавање упутница за заграничне пасоше, и да упутнице не издају оним лицима, за које се зна да немају сигурног посла на страни, и да немају довољно трошка за извесно време беспослице (најмање за три месеца) и за повратак у Србију.

На свакој упутници суд треба да означи године старости и лични опис лица, које се за пасош упућује, да се и тим начином потпуније утврди његов идентитет, на случај спора око наплате трошка за његов повратак у Србију.

2. Да скитницама, а нарочито циганима (изузимајући домаћина цигана), ни у ком случају не издаје упутницу за пасоше.

3. Ако суду општинском није потпуно познато имовно стање лица означеног у 1-вој тачки овог одељка, он може упутницу дати и на јемство два своја грађанина, који ће бити у стању да плате трошкове, које би то лице на страни учинило за његов поватак у отаџбину. Те јемце треба саслушати да се обвезују платити трошак, који би то лице на страни учинило за његов повратак у отаџбину,

па оверен протокол њиховог саслушања чувати у општ. архиву.

4. Пошто су општине, према чл. 97 т. 2. зак. о општинама дужне да се старају о својој сиротињи, то ће се у будуће трошак за рапатрирање оног лица, коме је суд општински издао упутницу за пасош наплатити од општине, ако се он случајно не би могао наплатити од дотичног лица или његове породице, за то нека се општине постарају за потребан кредит, ако им партија буџетска на не предвиђене потребе није довољна.

Међутим, ако је суд општински издао упутницу на јемство два грађанина, општина може од њих тај трошак наплатити, било мирним начином у смислу § 12. грађ. зак., било осудом.

II.

1. Полицијске власти, према чл. 3. и 4. уредбе о издавању заграничних пасоша не смеју ни једном грађанину издати пасош без упутнице надлежног општинског суда, нити чиновнику без одобрења надлежног министра, односно старешине надлештва, у коме се чиновник са службом налази.

2. Чиновници новчаних завода или других приватних установа или лица, морају имати допуштење њихове управе или шефа, да им се упутница за пасош може издати. Та допуштења они ће предавати

општинском суду, на основу којих ће суд, с обзиром на ово упуство и уредбу о издавању заграничних пасоша издати упутницу, а дозволу задржати и чувати у свом архиву.

3. Наредбе Министарства иностраних дела, да се наплати трошак, који је наша мисија на страни (Посланство или Консулат) учинила за повратак у Србију ког лица, које је остало безcrestава за живот и могућности, да се може својој кући вратити, полицијске власти дужне су да изврше најдаље у року за један месец дана и да новац пошљу истом Министарству. Ако се тај трошак не може наплатити од дотичног лица, или његове породице, наплатиће се од општине, а овој остаје право да тај издатак из своје касе накнади на начин изложен у првом одељку под 4.

4. Ради те исплате трошкова за рапатрирање и ради лакшег прегледа, коме је и на основу чега издат загранични пасош, полицијске ће власти (окружна начелства и Управа града Београда) поред упутнице општинског суда узети од потражиоца писмену молбу, или га о томе саслушати, па ту молбу или протокол саслушања завести у деловодни протокол и молби прикључити упутницу, па пошто се пасош унише и у протокол издатих заграничних пасоша, молбу са упутницом оставити у архив. На сваком пасошу

морају се забележити обе нумере, редни број деловодног протокола и протокола за издавање пасоша. У протоколу за издавање заграничних пасоша, а у рубрици „коме се даје пасош“ прибележиће се изнад имена и презимена молиоцевог број деловодног протокола, под којим је заведена његова молба са општинском упутницом, на пр. бр. 14.536/907. год. Н. Н.

Чиновник полицијски, који уради противно овој мојој наредби, одговараће по § 133. т. 2. казненог законика.

Препоручујем начелствима и Управи да ову моју наредбу саопште свима подручним чиновницима, среским властима и општинским судовима, с наредбом, да се у будуће тачно по истој управљају. По саопштењу поднеће ми извештај у року од месец дана.

Суду општине града Београда такође наређујем, да се по овој наредби, у колико се њега тиче, у будуће управља, а ова се наредба у погледу издања упутница и плаћања трошкова за рапатрирање највише тиче те општине, пошто она највећи број упутница за пасоше издаје.

ПБр. 18636.

30. септембра 1907. год.

у Београду.

Министар
унутрашњих дела,

Наст. Н. Петровић с. р.

СТРУЧНИ ДЕО

О КРИВИЧНОЈ ОДГОВОРНОСТИ

са теоријског гледишта.

од
Д-ра Бранислава Петронијевића

(НАСТАВАК)

Свесни субјект очевидно да је у првом реду подложен апсолутном индетерминистичком појму одговорности, пошто је чисто ја примарни момент његовог бића: међутим свесни субјект је подложен у другом реду и релативном детерминистичком појму одговорности, пошто је садржајно ја секундарни али у исто доба и битни моменат његовог бића. Свесни субјект, дакле, са становишта чисто логичког појма одговорности, у двоструком је смислу одговоран, својим чистим ја тако рећи као становник духовног а својим садржајним ја као становник несвесног материјалног света. Само што ако се ово последње усвоји онда се мора нужним начином појам делимичне детерминистичке одговорности пренети и на несвесне ствари материјалног света. Јер садржајно ја припада потпуно несвесном материјалном свету, према томе ако је наше свесно ја као садржајно ја одговорно за неспонтане радње, које нужним начином проистичу из унутрашње природе његове, онда је с истим правом и свака несвесна ствар природе одговорна, разуме се само делимично (јер их она продукује само у заједници са другим стварима), за промене које из ње проистичу. Да је ово пренашање делимичног детерминистичког појма одговорности и на несвесне ствари са логичког становишта потпуно оправдано, може се показати и на следећи начин.

Да несвесне материјалне ствари не могу бити одговорне за промене које проузрокују, то тврђење изгледа с тога тако јасно, што се сматра да ствари које не знају, које нису свесне онога што раде, не могу бити ни одговорне за оно што раде. Али ако се даље питамо, зашто би ствари, кад би знале за оно што раде, биле одговорне за те своје радње, онда се као разуман одговор на то питање може само рећи, да оне у том случају не би морале чинити оно што чине, одговор би тај значио дакле да је само индетерминистички појам одговорности логички оправдан, што међутим очевидно није случај. Да се пак доиста само дати одговор може сматрати за разуман, није тешко увидети. Јер очевидно је да свест као таква, ако собом не доноси способност да се оно што се несвесно чини не чини, не може несвесне ствари учинити одговорним за промене које из њих проистичу, ако оне нису за те своје промене одговорне већ као такве т. ј. као несвесне ствари. Сама свест као таква дакле, ако би она била као што се овде предпоставља — прост пасивни гледалац, просто огледало промена, које би се на стварима дешавале исто онако и без тога огледала како се дешавају и у присуству његовом, не може ништа допринети одговорности тих ствари, ако ове нису саме собом одговорне. Према томе и обратно, ако је тачно што детерминисте тврде, да је садржајно ја као свесно одговорно за радње које из њега проистичу онда су очевидно са истим правом и у истом смислу одговорне и несвесне ствари за промене које проузрокују. Или се дакле мора делимични детерминистички појам одговорности потпуно одбацити или се мора тај појам проширити и на несвесне ствари, трећега нема. На основу наше логичке анализе појма одговорности јасно је, да се последња страна ове дилеме мора узети као истинита, т. ј. да се детерминистички делимични појам одговорности мора проширити и на несвесне ствари.

Како што постоје две битно различне форме узрочности, узрочност спољашња, неспонтана, природна, и узрочност унутрашња, спонтана, психичка, тако исто постоје и две битно различне форме одговорности: делимична детерминистичка и апсолутна индетерменистичка. Али као што су спољашњи и унутрашњи каузалитет форме једног истог општег појма, тако исто су и детерменистичка и индетерменистичка одговорност форме једног истог општег појма одговорности. Детерменисте одричући спонтани каузалитет одричу и могућност индетерменистичке апсолутне одговорности; обратно индетерменисте тврдећи спонтани каузалитет одричу детерменистичку одговорност. Међу тим ни једни ни други нису при томе конзеквентни: детерменисти не проширују свој појам одговорности и на несвесне ствари, а индетерменисте не одричу спољашњи каузалитет и ако одричу одговарајућу врсту одговорности. Овде је међутим призната логичка оправданост и детерменистичког и индетерменистичког појма одговорности и одређене сасвим конзеквентно сфере њихове важности.

В. О појму кривичне одговорности у опште.

У општем логичком смислу појма одговорности може се, као што смо раније видели, свака ствар, па била она свесна или несвесна, па била она у својим променама слободна или детерминирана, учинити одговорном за своје радње и то та је одговорност нешто што по себи постоји и што је потпуно независно од свесног субјекта, који је у својим појмовима изриче, та је дакле одговорност *безусловна* и обимом објектата на које се односи и субјектата, који је изричу. Морално одговорним може међу тим, као што се да показати бити само човек и човек је у исто доба и једино биће које човека може учинити одговорним у моралном смислу (несвесна природа као и нижи свесни организми то не могу, јер код њих још нема морала, једино би бића виша од човека, кад би постојала, била у праву да то чине). Морална одговорност чини дакле и обимом и садржином својом један минимални део опште логичне одговорности и сад настаје питање у каквом односу стоји кривична одговорност према овој последњој?

Да кривична одговорност не пада уједно са општом логичком одговорношћу, то није тешко увидети. Јер пре свега казна у смислу кривичног права постоји само за дела која се тичу односа у људском друштву, из кривичне одговорности искључени су дакле сви могући субјекти у колико би се они могли учинити одговорним за дела одн. промене које падају ван ове сфере. Затим даље — и ту лежи очевидно тежиште саме ствари — нису сви субјекти који су у логичком смислу одговорни за противправна дела одговорни за њих и у кривично-правном смислу, кривично право искључује принципијелно из кривичне одговорности све субјекте који не чине чланове заједнице у којима постоје дела за која се једино може неко у кривично-правном смислу учинити одговорним, на име оно чини само људе као чланове људске друштвене заједнице субјектима, који могу бити одговорни у кривично-правном смислу. Пошто пак право преставља, као што је познато, минимум морала, то је, да би се изближе одредила сама садржина и обим кривичне одговорности, неопходно потребно испитати њен однос према обиму и садржини моралне одговорности и морала и ми ћемо се тиме у овом одељку у главном и бавити.

Падају ли дакле кривична и морална одговорност уједно? И, ако то није случај, треба ли кривична и морална одговорност да падају уједно? На оно прво постављено питање одговор је лак: према позитивном кривичном праву кривична

и морална одговорност *не* падају уједно. Јер и ако позитивно кривично право почива још увек на доктрини о слободној вољи, и ако оно само човека у стану слободне воље чини за његова кривична дела одговорним, ипак не само што се у појединим случајевима очевидно одступа од тога принципа (кажњавање дела без обзира на кривицу), него и саме казне, које се везују за поједине кривице, нису у многим случајевима у сагласности са захтевима строгог морала. Питање је дакле, како је могуће оправдати ова одступања од принципијелне идентификације основне подлоге кривичне са основном подлогом моралне одговорности, и ако су та одступања у противречности са том принципијелном идентификацијом, (пошто је слобода воље, као што се лако да показати, основна подлога моралне одговорности), како онда има да се одреди принципијелна подлога кривичне за разлику од принципијелне подлоге моралне одговорности? Решење ових проблема било би очевидно јако олакшано, кад би сам морал престављао једну у својим основним принципима потпуно утврђену доктрину, али како то није случај то се ми, да би та питања могли решити, морамо, разуме се само у најкраћим потезима и колико је то неопходно потребно, упустити у одредбу тих основних принципа.

(наставиће се)

ДОКАЗ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ

(НАСТАВАК)

в) Сведок у тренутку опажања чињенице о којој касније има да сведочи, није свесан тога, да ће он о томе, што је опазио, имати касније и да сведочи. С вештаком другаче стоји ствар. Он је у тренутку опажања увек свесан тога, да све што је опазио има да каже и да о свему има и своје стручно мишљење да даде, те је стога увек спреман да пажљиво и мирно посматра.

г) У случајевима, у којима се има да даде одговор на општа питања или да се расправи питање о могућности или немогућности каквог догађаја, вештаци дају своја мишљења без икаквог претходног чулног опажања, те стога они и нису сведоци. То су случајеви, кад вештаци дају само мишљење а не и наход. Али се они разликују од сведока и онда, кад поред мишљења дају и свој наход. Јер, докле сведоци сведоче по своме сећању, докле казују што су чулима опазили, за што су им потребна само општа животна знања, дотле вештак своја опажања врши по правилима и законима науке или вештине. Сем тога, докле се исказ сведока по правилу састоји у репродукцији онога што се опазило, дотле вештак има да даде и свој суд о ономе што је приликом опажања нашао. Суд или мишљење вештака о каквој појави, догађају или чињеници јесте главно, а наход је само средство да се до тога циља дође. Тако на пр. хемичар врши хемиске пробе у томе циљу, да може дати мишљење о томе, да ли у некој материји има отрова. Истина, улога сведока не мора се увек састојати само у репродукцији онога што се опазило, већ и сведок може давати свој суд о ономе што је видео и чуо. Чак је увек и бољи онај сведок који уме да резонује и да суди. Само је тај суд резултат обичног логичног закључивања, које судија може да оцењује примењујући опште логичке законе, док се суд или мишљење вештака у главном састоји у саопштавању закона и правила одређене науке или вештине, која (правила) судија има да примени на чињенице које је вештак посматрањем утврдио.

д) Како се улога сведока по правилу састоји у репродукцији опаженог, то он није ни позван да гледа у будућност и да каже, које ће последице произићи из опажања. Међутим, дужност је вештака, да у сваком потребном случају на основу правила своје науке или вештине изведе и закључак из свога опажања. Тако је н. пр. лекар као вештак дужан да каже и то, од какве ће последице бити нанета повреда.

2. Докле све криминалисте данас увиђају разлику између сведока и вештака, и ове не сматрају као нарочито врсту сведока, као т. зв. научне сведоке, докле се у науци још и данас води спор око тога, да ли су вештаци *помагачи судије* или не. Има и виђених криминалиста, који заступају мишљење да између улоге судије и улоге вештака има велике сличности и да се ови стога имају сматрати као помагачи судије.

Међу заступницима оваког мишљења треба нарочито поменути *Garraud-a*,²⁾ који вели, да вештак ради на проналажењу истине, што спада у дужност судије. Он се не ограничава само на то, да као сведок, саопштава своја опажања, већ даје *мишљење* о чињеницама, које су судији потребне. То мишљење је исто што и мотивисана пресуда, те су стога и вештаци помагачи судије у проналажењу истине. — И *Glaser*³⁾ налази да има сличности између улоге судије и улоге вештака, али не кад је у питању вештачко мишљење већ само кад је у питању вештачки наход. Приликом вршења вештачења, вели он, вештак замењује иследника или судију, јер тада место њих, он сам прибавља доказе. Вештачки наход има да замени судски увиђај у свима случајевима, кад судија предузимајући увиђај, због оскудице у стручном знању, не може извесне чињенице да опазе или да их оцени. — *Birkmayer*,⁴⁾ опет, разликује две врсте вештака: вештаке који се у поступку позивају само ради тога да оцене и даду мишљење о већ утврђеним чињеницама, и вештаке који се позивају у циљу да најпре опазе и утврде постојање извесних чињеница, па тек онда да о њима даду и своје мишљење. У првом случају вештаци су помагачи судије. Тако н. пр. чињеница, да је А. дао Б-у неку материју, може се утврдити и без вештака. Али оцена о томе, да ли је та материја способна да нашкоди здрављу, мора се тражити од вештака. Оцена спада у дужност судије, али како је овде у питању чињеница, за чију је оцену потребно стручно знање, које судија нема, то он мора тражити помоћ, коју налази код вештака, те ови стога и јесу помагачи судије. Међутим, у другом случају вештаци се сматрају као засебно доказно средство а не као помагачи судије, јер они претходним опажањем и находом својим подносе нов доказ.

Вештаци, међутим, као год што нису врста сведока, тако исто нису ни помагачи судије. Јер, као год што вештак, тако исто и сведок помаже судији у проналажењу истине, па ипак за то сведоци нису помагачи судије већ самостално доказно средство. Судија доноси одлуку сам и независно од сваког спољњег утицаја. Да би донео одлуку, он треба да познаје све оне чињенице које су од утицаја на одлуку; према томе, сва она средства помоћу којих он долази до сазнања тих чињеница јесу самостална доказна средства. И вештачким находом се, овако исто као и увиђајем или сведоцима, проналазе и утврђују поједине важне чињенице, те је стога и вештачки наход доказно средство.

Вештаци нису помагачи судије ни онда кад само дају свој суд или мишљење о већ утврђеним чињеницама, јер они

у том свом мишљењу саопштавају судији законе и правила извесне науке или вештине, која судија по својој оцени има да примени на чињенице, које су утврђене било вештачким находом, сведоцима или ма на који други начин. Вештаци морају своје мишљење увек образложити, а судији је остављено да те разлоге оцењује. Вештаци на тај начин стављају судију у положај, да може из утврђених чињеница извући потребне закључке; они, дакле, цео доказни материјал чине употребљивим, те стога они и функционишу као доказно средство, које је различито од свих осталих.

Ако је, према ономе што смо у § 1. казали, доказно средство све оно помоћу чега се утврђује истинитост чињеница које су од важности за доношење судске одлуке, то је ван сваке сумње да како наход тако и вештачко мишљење спада у самостална доказна средства.

И наш законодавац узима вештаке као самостално доказно средство, јер само о њима говори у нарочитом одељку, у глави VII законика. Сем тога, из §§ 222 и 224 види се, да предвиђа вештачко мишљење као самостално доказно средство.

§ 16.

Способност и дужност бити вештак.

I. Да ли неко може бити вештак у једном кривично-правном спору, зависи од нарочите способности, која се за то тражи. Потребна је двојака способност: *техничка* и *правна* способност.

1. Која се техничка способност у поједином случају тражи, не може се унапред тачно одредити. Толико је много разноврсних случајева, у којима се треба послужити вештацима, да је законодавцу немогуће поставити једно опште правило, по коме се има решити питање о техничкој способности. Стога законодавац само и каже у § 55 крив. пост. „употребиће се вештаци“ у случајевима у којима се нешто знањем или вештином може сазнати, а какву техничку способност вештаци морају имати, о томе ништа не говори. Од сваког конкретног случаја понаособ зависи, која се техничка способност има тражити од вештака; према томе, дакле, шта се у поједином случају жели постићи, има се и одређивати способност вештака. Из овога опет изилази, да би техничку способност једног лица требало да оцењује само лице исте техничке способности. Али је то немогуће, пошто вештаке бира иследник или судија, који по правилу немају потребне техничке способности. Због овога су баш потребне неке нарочите гаранције, да ће за вештака бити узето лице са техничком способношћу. Та се гаранција не налази у личном нахођењу иследника или судије, да неко има толико знања колико је за вештака потребно, већ морају бити дати и објективни основи, да код вештака има потребне спреме. Ови се основи састоје или у томе, што је неко од надлежне власти постављен за сталног вештака, или у сталном занимању, или у упражњавању каквог заната, или у школској спреми, која претпоставља техничку способност извесне врсте, или у другим каквим спољним знацима и односима, по којима се може закључити да једно лице има потребну спрему. У неким сумњивијим случајевима се може о некоме тражити и обавештење од власти или од лица, од којих се може добити поуздан извештај.

(наставиће се)

Д-р Бож. В. Марковић.

²⁾ *Garraud, Traité d' instruction criminelle I 592.*

³⁾ *Glaser, Handbuch..... 657.*

⁴⁾ *Birkmayer, Deutsches Strafprozessrecht 446.*

О ОДГОВОРНОСТИ ЗА НАКНАДУ ШТЕТЕ.

(НАСТАВАК)

У нашем законнику вели се да за штету одговара „господар од куће или од квартира.“ И ако ово није јасно онако као у аустријском законнику, у коме се вели да одговара онај „из чијег је стана бачено или просуто или са кога је ствар пала,“ ипак је несумњиво, да је тако и наш законодавац мислио. И по пропису нашег законика дакле не одговара сопственик куће, из које је нешто бачено или просуто, већ кираџија, из чијег је стана то учињено, без обзира на то да ли и сам сопственик куће у истој станује или не. Ако је пак из стана власника куће штетна радња учињена, онда он одговара, али не за то што је власник куће, већ за то што је ималац стана, из кога је што бачено или просуто. Ако је ималац стана издао неки део истога у подкирају тако да подкираџија исти део искључиво употребљава,⁴¹ онда за штету, која би се из овога дела стана учинила, одговара подкираџија, јер његова је дужност да пази шта се у његовом делу стана ради. Станују ли више њих заједнички у једноме стану, онда је за одговорност њихову од важности, да ли је стан потпуно и тачно између њих подељен (тако да сваки има права искључиво употребљавати додељене му собе) или не. У првом случају одговара сваки само за своје одељење, у другом пак одговарају сви заједнички (солидарно), јер се они сви у односу према оштећеноме као један кираџија сматрају.

Као што је већ споменуто, по нашем грађанском законнику представља § 813. изузетак од правила, да за туђа дела нико није дужан одговарати. Али и по § 813. постоји одговорност због тога, што има кривице до онога, из чијег је стана нешто бачено или просуто. Та је кривица посредна, т. зв. culpa in inspicendo, т. ј. ималац стана одговара онда, ако му се може пребацити, да је био немарљив у вођењу потребног надзора над својим станом. Наравно да се претпоставља да је сваки ималац стана у могућности водити тај надзор. С тога, ако се од њега тражи накнада на основу § 813, а он тврди да је штета настала из таквих поступака, које и његов надзор није могао спречити, онда нема у конкретном случају ни имаоаче culpa in inspicendo, и ако он то успе доказати, не може се онда накнада штете од њега захтевати. Према томе ималац стана одговараће, ако из његовог стана буде бачено или просуто, а те радње буду извршене од стране његових укућана: жене, деце, послуге, гостију, јер то су лица, чије понашање у својем стану он може и мора контролисати, али не би н. пр. одговарао, ако би се допови увукли у стан, па одатле штогод бацили и просули и тиме коме штету нанели (Штубенраух, Коментар 2. стр. 680.) Сем тога по § 813. грађ. зак. постоји одговорност онда, ако је из стана штогод *несмотрено* бачено или просуто. Према томе ималац стана неће одговарати по овом законском пропису, ако се лицу, које је што год бацило или просуло, не може *ни непажња* у кривицу уписати. На пр. служавка је врло пажљиво прала прозоре, али услед изненадне олује проспе се суд с водом на улицу и укваси мимопролазнике. Пошто се служавци не може *несмотрено* пребацити, то се онда од имаоца стана не може накнада штете тражити.⁴²

Ово што је досада казано о § 813. важи аналого и за случајеве, предвиђене у § 814. грађ. зак., који гласи: „Ако је

⁴² Наравно да ималац стана има да докаже, да у конкретном случају није било *несмотрености*.

ствар каква гдегод намештена или обешена, да лако пасти или друкче кога осакатити или оштетити може, онда сваки има права ту предстојећу опасност полицијској власти јавити, која ће извидети и уклонити.“ Деси ли се дакле оно, што се у овом законском пропису предвиђа — оштећење кога лица од падања неке опасно обешене или намештене ствари — онда оштећени може од имаоца зграде, са које је ствар пала или на којој се налази, тражити накнаду под истим претпоставкама, које важе за накнаду штете по § 813. зак. Дужност је пак полицијске власти, да се, и без јављања од стране приватних лица, стара о отклањању опасности, о којима је говор у § 814. грађ. зак.

III.

§ 5. Штета од животиње.

1. У нашем и у аустријском грађанском законнику одговорност за штету од животиње регулисана је *по принципу кривице*.⁴³ Тако наш § 815. гласи: „Удари ли животиња каква на човека или на добро чије, те штету нанесе, онда је онај под одговором који је такву животињу натерао или надражио или је сачувати пренебрегао.“⁴⁴ В. и §§ 335, 336 и 180. казн. зак. Према томе, ако животиња кога оштети, а никоме се не може ни немарљивост у чувању исте пребацити, онда се таква штета за *случајну* сматра и по § 808. грађ. зак. накнада штете не може се тражити. Али другачије стоји ствар, кад је у питању штета, чија се накнада тражи не по грађанском законнику, већ по закону о чувању пољских имања. Тада је одговорност регулисана *по принципу каузалитета*. Тако се у чл. 8. овога закона вели „Штету и трошкове накнађује *увек* онај, чија је стока, која ју је учинила.“ Не пита се дакле има ли *кривице* сопственика стоке (зле намере или небрежења) што је стока у штети затечена, већ је довољно, да се она у штети ухвати. Баш и да је сопственик стоке исту најбрижљивије чувао, ипак он за штету, коју она учини, одговара, пошто је његова кривица ирелевантна за питање о накнади штете. По закону о чувању пољских имања суде се све штете, које се учине на њивама, ливадама, у виноградима, баштама, вотњацима, пашњацима, браницима, без обзира да ли се то тиче оградe, усева или земљоделских справа и тежачке спрежне стоке“

2. У највише случајева одговорност за накнаду штете, причињене животињом, пашће на власника исте у моменту причињене штете, јер се *понајчешће* он о њој стара, било сам

⁴³ На против француски *code civil* регулисао је ову одговорност *по принципу каузалитета*. В. Art. 1375. Исто тако и немачки грађански законик § 333. „Ако животиња човека убије или му повреди тело или здравље или какву ствар оштети, онда је онај, који држи ту животињу, обавезан накнадити отуда насталу штету.“ Мора се признати, да је правичније регулисати одговорност за штету од животиње *по принципу каузалитета*. Ко држи једну животињу треба да одговара за сву штету, коју она другоме причини, па баш и кад ју је брижљиво чувао. Зар је право да један сиромашак, кога је туђа ливља животиња онаказила, не може од њеног газде накнаду тражити за то, што је газда чувао брижљиво животињу, па се опет десило да она изађе из кавеза? По *принципу каузалитета* регулисана је одговорност за штету од животиње и по нашем праву, кад је у питању накнада трошкова за лечење повреде задате дивљом или иначе опасном домаћом животињом (в. тач. 3, 4 и 3 § 335. казн. зак. и тач. 1. расписа министра унутрашњих дела од 19. јуна 1899. СБр. 6444. о наплати трошкова око лечења лица, повређених од бесних паса и других животиња). Исто тако и накнада штете од животиње по закону о чувању пољских имања (види ниже опширније).

⁴⁴ Ово наређење одговара § 1320. аустр. грађан. законика: „Ако кога животиња каква оштети, онда је за то онај одговоран, који је животињу у штету натерао, надражио или чувати пренебрегао. Ако се ни за кога не може доказати кривица овакве врсте, онда се сматра да је оштећење случајно.“

лично било преко својих млађих. У овом последњем случају он одговара и за злу намеру и немарљивост својих млађих⁴⁵⁾ по оним начелима, која су раније већ изнесена при објашњењу §§ 810. и 811. грађ. зак. Не могадне ли се од газде, а на основу ових законских прописа, накнада штете тражити, онда се може накнада од дотичног млађег тражити, по општим начелима (§§ 800, 801, 31.) Али често пута може ту одговорност други сносити. Пре свега може неко трећи животињу натерати на кога или је надражити, те она услед тога штету причини. Наравно да онда тај трећи одговара. Ако је пак сам оштећени животињу надражио, или је у опште сам крив што му се штета десила (на пр. ушао је у двориште сам, и ако му је газда викао да не улази јер има љутих паса), онда он не може накнаду штете захтевати. Исто тако не може

⁴⁵⁾ У чл. 8. зак. о чувању пољских имања изрично се прописује: Штету и трошкове накнађује увек онај, чија је стока, која ју је учинила. Ако су слуге или млађи узрок учињеној штети, сопственицима стоке стоји отворен пут да траже накнаду од слуге или млађих у опште.“

оштећени целу накнаду штете захтевати ни у случају, ако истина, има кривице до власника животиње (на пр. што исту није пажљиво чувао или ју је надражио), али је има и до самога оштећенога (на пр. оштећени се није хтео — а могао је — склонити испред бика) — § 805. грађ. зак. Међу тим ако се власник животиње не стара о њој за то, што ју је друге уговором уступио (на пр. на послугу или под кирију или у залогу) или што му је противно његовој вољи одузета, (на пр. украдена или одбегла, па је други ухвати), онда штету, коју би она учинила, неће власник сносити, него онај, који животињу за свој рачун држи у моменту, кад је она штету причинила. Ово је лице у фактичкој могућности, да о животињи води бригу, па с тога оно и одговара, кад до њега има кривице због нечувања животиње.

(наставиће се)

Д-р Драг. Аранђеловић.

„ДАКТИЛОСКОПИЈА“

од

Васе Лазаревића.

(прештампано из „Архива за правне и друштвене науке“)

(наставка)

Најпре ћемо се позабавити неким противуречностима, у које је сам г. Лазаревић падао у своме делу, па ћемо тада прећи на одбрану од његових напада на Бертилонаж.

На 15. страни „Дактилоскопије“ налази се овакав један пасус:

„Док је у Индији до деведесетих година по извесним провинцијама рађено по једном несавршеном систему идентификовања помоћу отисака прстију, пренета је у бенгалску област и Бертијонова метода, која је за кратко време уведена у полицију по целој Индији. Ускоро, међутим, у Бенгалу буду *опажене многе мане* Бертилоновог система, које су *нарочито одатле потицале*, што се код Индијанаца није могло водити рачуна *о боји очију* *томе битном саставу при класификацији у Бертијоновом систему*. Због тога је полиција била принуђена, да тражи ослонаца у другом, ранијем систему, који је базиран поглавито на отисцима прстију, без икаква мерења тела.“

На 8. страни свога дела, г. Лазаревић вели за боју очију: „Овај је систем класификације нарочито усавршио Бертијон, коме је, као што ћемо видети, ова метода служила за *помоћно средство његовој класификацији*.“

Чуди нас, да је у Бенгалу морао да се запостави Бертилонов систем *поглавито* за то што се код Индијанаца није могло водити рачуна о боји очију, и да се *због тога* полиција морала вратити ранијем систему, базираном на отисцима прстију. Али нас још више чуди то: да г. Лазаревић на једном месту назива боју *битним саставом Бертилонове класификације*, а на другом месту *помоћним средством* за његову класификацију.

То нам даје повода да посумњамо у то: да је г. Лазаревић у опште добро верзиран о суштини Бертилоновог система. Кад се зна, да је *боја очију само саставни део антрополошкога опис* на Бертилоновим картонима, и да Бертилон *врши класификацију картона једино по мерама тела*, — онда свакако да не може бити ни речи о боји очију, кад се говори о *класификацији прибраних података* по систему Бертилоновом. Најмање јошм оже бити боја очију „битни састав Бертилонове класификације.“

Г. Лазаревић је можда за то дошао у ту заблуду, што је Бертилон све очи, према боји ауреоле и периферије, поделио на седам класа, и тако им дао места на својим картонима; али ипак за то он у опште никада није вршио класификацију прибраних података према боји очију.

На 16. страни „Дактилоскопије“ налази се ова примедба:

„Полицијски инспектор Остерман из Ремшаида, у своме предавању „Der heutige Standpunkt des Fingerabdruckverfahrens“ на 8. стр. тврди, да је баш у то време (1893. год.) Бертијон своје картоне *допустио отисцима прстију* десне руке.“

На 48. страни г. Лазаревић говори о београдском антропометријском одељењу и износи од речи до речи ово:

„Ово је одељење *основано по Бертилоновом систему*. Уређење је његово *потпуно модерно..... Дактилоскопија до данас није никако у овом одељењу употребљавана*, нити је законом предвиђена ма каква уредба о њој. Све шта се о њој зна, зна се из неколиких већином преведених чланака у „Полицијском Гласнику“ од 1903. и 1904. године.“

Сам г. Лазаревић у почетку свога дела износи, да је Бертилон увео у своје картоне отиске прстију десне руке, а законом за мерење, опис и идентификовање криваца од 21. децембра 1904. год. (који је добро познат г. Лазаревићу) предвиђено је установљење Антропометријско-полицијског одељења за мерење опис и идентификовање криваца *по систему* Бертилоновом. При крају свога дела г. Лаза-

ревић признаје, да је београдско антропометријско одељење основано по систему Бертилоновом и да му је потпуно модерно уређење, па ипак, за дивно чудо, тврди, да дактилоскопија у томе одељењу *никако није употребљавана*.

Кад к томе додамо *факт*, да је г. Лазаревићу познато, да се у београдском антропометријском одељењу налазе отисци прстију близу три хиљаде људи, онда остављамо читаоцима да цене тачност његовог тврђења, да се о дактилоскопији до сада знало само из неколико преведених чланака у „Полицијском Гласнику“ за 1903. и 1904. годину.

(свршиће се)

Доб. В. Вакић.

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

1.

Суд општине дучинске, актом својим од 23. септембра ове год. Бр. 1345, пита:

„Хоће ли одбор, у року од три дана, разрешавати од дужности старе кметове и председника ако не буду бирани или изабрани наступајућих избора (члан 101. закона о општинама), или ће се исти разрешити тек. 1. јануара наступајуће године, када ће се новоизабрани примити дужности (чл. 174. зак. о општинама).“

Моли се уредништво за потребно обавештење.“

— На ово питање одговарамо:

По члану 101. закона о општинама у вези са тачком 1. чл. 121. истог закона, председник и кметови уклањају се са дужности чим им протекне двогодишњи рок службе, и на њихова места одређује одбор друга лица, ако случајно они нису опет изабрани, јер је претпоставка да је избор на време вршен.

Где год, пак, часницима није протекло двогодишњи рок службе, они ће на положајима остати све до 1. јануара насту-

пајуће године, када се у дужност увоче новоизабрани часници, а стари разрешавају.

Ако је против избора било жалаба, па ове жалбе не буду расправљене до 1. јануара, онда ће на положајима остати и даље они, који су поново изабрани, а они, који нису поново изабрани, разрешеће се од дужности 1. јануара, а на њихова места одредиће одбор друга лица из своје средине у смислу чл. 101. поменутога закона.

Како је овакво питање поставио и деловођа општине браничевске, то овај одговор важи и за њега.

II.

Суд општине расинске, актом својим од 29. септембра ове год. Бр. 1651, пита:

1. „да ли новчана казна, коју изричу председник и кметови у смислу чл. 109. и 110. закона о општинама застарела и за које време, и да ли она долази у ред испуњених или административних казни; и

2. кад би председник или кмет изrekli казну о којој је реч, па не би о томе известили суд у року од три дана, као што прописује чл. 111. закона о општинама, онда да ли ова казна важи у опште и може ли се извршити или не?“

— На ово питање одговарамо:

1. Казне су ове испуњене, и оне застарелају за три месеца у смислу § 396. кр. закона; и

2. Председници или кметови могу наредити да се казна, коју су изrekli у смислу чл. 109. и 110. закона о општинама, одмах и изврши, нарочито ако је казна затвора, а могу то оставити да се изврши од стране општинског суда, пошто му они поднесу извештај.

По чл. 111. они су дужни да поднесу извештај у року од три дана, и ако то не би учинили, могли би одговарати административно-дисциплински за једну пропуштену дужност, али то не може ослободити казне оне, над којима је изречена, и суд мора казну извршити и ако је извештај поднесен после три дана, само ако дотле није казна застарела.

III.

Један општински деловођа пита:

1. За усмено заступање пред вишим судовима, плаћа се, по т. 181. закона о таксама, по 1 динар таксе.

Како оваких усмених заступања има и код општинских судова, то су они до пре 1¹/₂ годину дана, наплаћивали по 1 динар таксе али не у маркама него у готову, и тај приход уносили у своју касу.

Сада пак од стране разматрајућих судија првостепеног суда наређено је, те и општински судови лепе 1 дин. таксе на своје белешке при суђењу;

2. Старешина срески, приликом ревизије рада по општинским судовима, нашао је повећи број застарелих испуњених пресуда и вели: „чим је казна застарела, то је и сва друга осуда застарела, као н. пр. накнада штете, накнада плаћене таксе па и дангубе,“ те су на основу овог

његовог објашњења, многе испуњене пресуде бачене у архиву.

Моли се уредништво да изволи дати потребно објашњење и по једном и по другом питању.

— На ово питање одговарамо:

1. По духу чл. 1. зак. о таксама и пропису чл. 25. правила за извршење закона о таксама од 3. маја 1897. год. ПрБр. 10442, код општинских судова се не наплаћују друге таксе сем оних, које су изрично означене у закону о таксама и другим специјалним законима.

Према томе, кад у закону о таксама, а у одежку „Ж.“ није предвиђена никаква такса за усмено овлашћење за заступање, онда се она не може ни наплаћивати; и

2. Погрешно је обавештење, које је дао срески старешина, приликом ревизије општинских канцеларија, да са застарелошћу испуњене пресуде, застарелају и све остале досуде, као што су: накнада штете, таксе, дангубе, трошкови и т. д.

Застарелост казне регулише се § 396. кр. закона, а за застарелост накнаде штете и осталих досуда важе наређења грађанског закона у смислу последњег става т. 2. § 397. кр. закона.

За застарелост таксе одређени су рокови у закону о таксама.

IV.

Суд општине александровачке — Жупа — актом својим од 1. септембра ове год. Бр. 5449, пита:

„Један свештеник овдашњи, спровео је овоме суду молбу једнога грађанина, којом је овај од свештеника тражио, да не испита и венча једну девојку, коју је он за себе испросио и дао јој обележје, докле се веридба редовним путем не поништи, да суд по закону пресуди ствар.

Али пре него што би овај суд донео какву одлуку по овој ствари, свештеник је ову девојку испитао за другога.

Како у § 61. и 62. грађ. закона стоји, да даровани не могу с другим лицем ступати у брачне преговоре, докле одступајућа страна не врати дарове, и како по § 65. истога закона невинна страна има права и на накнаду штете, то суд моли уредништво за обавештење:

1. да ли свештеници имају права испитивати и венчати овако запрошену девојку за другог, докле она првом веренику не врати узети дар, кад се § 62. грађ. зак. то забрањује, и кад је већ поведен спор о томе; и

2. да ли имају права свештеници да овакве спорове сами извиђају па да само суду пошаљу на пресуђење, као што је овај свештеник учинио, и да ли овакву праксу треба забранити и ко то може и на основу кога закона учинити?“

— На ово питање одговарамо:

1. Код § 62. грађ. зак. изрично забрањује брачне преговоре са другим лицима докле одступајућа страна не врати дарове, онда свештеници не би смели вршити испите докле год се не одговори овоме законском наређењу.

Друкчије поступање може им донети одговорности; и

2. Свештеници могу чинити извиђаје само у погледу сродства и о томе да ли су дарови враћени или не, а у погледу чисто грађанских спорова, који би се изродили око накнаде штете и т. д. они су ненадлежни, и ако би они ипак улазили у те извиђаје, они су без вредности и општински суд их не мора узимати у обзир приликом расправе спора.

V.

Суд општине влајковачке, актом својим од 6. септембра ове год., пита:

„Окружни одбор упутио је једнога свога члана и једног званичника, те су вршили преглед хране у општинским кошевима у овој општини.

На овоме послу провели су 2 дана и изузели из општинске касе по 20 свега 40 динара на име дијурне.

Кад је овај издатак учињен, онда још није био одобрен буџет општински за ову годину, у коме је била предвиђена позиција на овакве издатке.

Кад је буџет враћен, онда се видело, да је Министар избрисао ову позицију, са примедбом, да преглед кошевске хране не пада на терет општинске касе.

Моли се уредништво за објашњење: да ли су поменути чланови окр. одбора правилно примили ову дијурну из општинске касе, па ако јесу, онда да ли суд да за овај издатак тражи накнадно одобрење, или да од примаоца тражи повраћај ових 40 динара, или ће се они ставити на терет руковођа и наредбодавца касе?“

— На ово питање одговарамо:

Истина у чл. 17. закона о општинским кошевима стоји, да сви трошкови око премега и прегледа падају на терет дотичне општине, али кад буџетом није одобрен издатак на овај рачун, он се онда није ни могао учинити из општинске касе.

А он, без сумње, није одобрен зато, што чланови окружног и среског одбора, имају награду по чл. 119. и 152. зак. о уређењу окр. и срезова, за све време, које проведу на службеном самоуправном послу.

Учињени издатак може да се тражи од оних који су га примили, а у крајњем случају пада на терет оних, који су новац издали из општинске касе.

VI.

Суд општине мијатовачке, актом својим од 8. августа ове год. Бр. 1147, пита:

„Спасоје Ранковић родио се у селу Мијатовцу и до своје 15 године живео је стално у овом селу, где и сада има непокретног имања.

Од пре 28 година он стално живи у Јагодини, где по извештају пореског одељења јагодинског и порез плаћа.

Како је он учинио некакву кривицу, првостепени суд је тражио уверење о његовом владању.

Начелник среза беличког, преко кога је ово тражено, наредио је општини ја-

годинској, да она изда уверење, али она је то одбила налазећи, да уверење треба да изда општина мијатовачка, одакле је Спасоје родом.

Моли се уредништво за обавештење: да ли је за издавање уверења надлежна општина мијатовачка, где Спасоје плаћа само порез на непокретно имање, или је надлежна општина јагодинска, где Спасоје стално живи и плаћа порез на рад и личност?»

— На ово питање одговарамо:

Уверења о владању, која се уз тужбу подносе у смислу § 90. и тачке 6. § 158. кр. судског поступка; издају по чл. 97. тач. 4. закона о општинама они општински судови, чији су чланови она лица, која су окривљена.

Како Спасоје по тврђењу суда, живи у Јагодини већ 28 година и тамо порез плаћа, те је од по чл. 15. закона о општинама, члан општине јагодинске, јер је после одсељења из Мијатовца, у Јагодини постао пунолетан.

Према томе, уверење треба и мора да изда општина јагодинска.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

Т Р А Ж И С Е

Живка Миладиновића, земљоделца из Моренова, среза темнишког, кога је нестало још 27. пр. м-ца, и до сада се ништа о њему није сазнало, тражи начелник среза темнишког депешом Бр. 11380. Живко је стар 21 годину, средњег раста, граорастих очију, малих бркова, од одела има чакшире и гуњ од црног сељачког сукна, на ногама има чаране и опанке, а на глави шајкачу. Препоручује се свима властима, а приватни се моле, ако би што знали о Живку, да о томе известе поменутог начелника.

С К Р Е Ћ Е С Е П А Ж Њ А

9. тек. м-ца нађена су два мангун вола у атару општине шегоњске среза млавског; оба су матора по 8 година, сиве длаке, са жигом «К». Обраћа се пажња свима властима да потраже сопственика ових мангун волова и пронађеног упуते начелнику среза млавског.

Председник општине лужиначке на дан 24. октобра ове године изгубио је општински печат са натписом «Краљ Срп. Суд општине лужиначке.» Преноручује се свима властима да потраже овај печат, и о резултату тражења известе начелника среза бањског с позивом на акт Бр. 15877.

У општини мосњанској, у срезу поречком, ухваћен је један мангун во, матор 6 година, длаке сиве, са нејасним жигом на левом рогу. Позивају се све општинске и полицијске власти да потраже сопственика овог мангун вола, и пронађеног упуте на начелника среза поречког с позивом на депешу Бр. 7745.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

Ноћу између 29. и 30. октобра т. г. извршена је опасна крађа новаца (1550 дин.) Сими Лазаревићу, трговцу оvd. у Краља Милана улици Бр. 104. Крадљивац је још уочи извршења крађе преко дан морао ући у дућан и у побочној одаји откочити кукице са прозора, који није имао решетке, па се ноћу кроз њега увукао и крађу извршио.

Оштећени је одмах изразио сумњу, да му је крађу извршио Драгутин Петровић, који је раније био момак у његовој радњи; он је 29. пр. м-ца долазио у Лазаревићеву радњу и улазио у поменути побочну собу, под изговором да тражи неки свој краснопис.

Још истога дана, 30. октобра, у кафани код «Златног Топа», ухваћен је Драгутин Ла-

зић, бив. трговачки помоћник, на кога је пала сумња, да је био саучесник у овој покрађи. Код њега је, сем исправа, нађен повчаник са 4-65 динара. Он је признао, да је Драгутин Петровић извршио те ноћи крађу, али тако да му је казао, да је нашао само 40 динара у банкнотама, па су тај новац поделили. 2. новембра ухваћен је на спавању у хотелу «Петроград» и Драгутин Петровић. Код њега је, сем исправа и неких стигница, нађен нов средњи сат и 23 динара у новцу, и он је дело потпуно признао, теретећи Тихомира Марића, бив. трговачког помоћника, да му је дао на чување покрадени новац.

И Тихомир је 3. новембра ухваћен; на са слушању је потанко испричао где су све били и на шта су потрошили паре, а за 1.000 динара означио је да их је закопао у Горњем Граду. Иследна власт је занста пронашла сакривени новац на показаном месту.

У току истраге утврђено је, да су поменути саучесници Петровићеви извршиоци једне крађе, која је пре годину дана извршена Илији Јаковљевићу, трг. оvd. код «Стевановића механе.» Но њихове ћемо фотографије и опис изнети у идућем броју.

Драгутин је родом из Баничине у срезу јасеничком округа смедеревског, стар 18 година и до сада неосуђиван. Судећи и по друштву

у коме се налазио, основана је сумња, да је и раније где извршио какво дело, те му се износи фотографија не би ли полицијске и општинске власти, а и приватни упознали у њему извршиоца кога ранијега казнимога дела.

П О Т Е Р Е

Милутин Владисављевић, кмет из села Кленовича, среза пожаревачког, решењем начелника среза пожаревачког од 2. овог м-ца Бр. 20005, стављен је под кривичну истрагу и притвор због утаје и прављења лажне исправе. Стар је 30 година, високог раста, брија се, у мали десни прет сакат. Како се Милутин не престано крије и на позив власти неће да селује, то нека га све полицијске и општинске

власти потраже и пронађеног стражарно спроведу поменутом начелнику с позивом на акт Бр. 20005.

Андра Франк, слуга Драгутина Стефановића, чиновника Народне Банке, ноћу између 10. и 11. овог м-ца, удешеним кључем отворио је писани сто и украо: 3 аустријске новчанице од 50 круна, 1 аустр. новчаницу од 10 круна, у ситном аустријском новцу око 100 круна и српског новца разне монете око 100 динара, па је по извршењу дела одмах побегао. Франк је родом из Бечкереча, стар 25 година, средњег раста, плав, кудраве косе, малих бркова, на себи има одело од плавог штофа и иберциер жућкасте боје, који је такође украо од газде. Говори српски, немачки, мађарски и влашки. Нека га све власти живо потраже и у случају проналаска стражарно спроведу Управи града Београда с позивом на акт Бр. 45932.

У Х В А Ћ Е Н И

Јован Исаковић, слуга, чију смо потерлицу изнели у 45. броју листи ухваћен је, те је према томе престала потреба за даљим његовим тражењем.